

матеріалів своєї місцевості через науково природокорисну діяльність учнів. Отже воно виступає адекватним інструментом навчання й виховання, і є сучасною тенденцією методики природознавства. Проблема використання краєзнавчого принципу в патріотичному вихованні молодших школярів в педагогічній теорії і практиці є недостатньо розробленою, що є очевидним свідченням недосконалості існуючої системи патріотичного виховання і вимагає подальшого розкриття педагогічних умов і психологічних механізмів виховання зазначеної якості особистості.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко Н.Б. Формування духовних цінностей у старших дошкільників засобами регіональної культурно-історичної спадщини: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Бондаренко Наталія Борисівна. – Луганськ, 2007. – 238 с.
2. Сухомлинский В.А. Родина в сердце / В.А. Сухомлинский. – М. : Молодая гвардия, 1980. – С. 8.
3. Артоболевский Б.В. К истории краеведческих замыслов М. Ломоносова / Б.В. Артоболевский // Краеведение. – Т. III. – М. : Учпедгиз, 1926. – С. 55.
4. Ушинский К.Д. О народности в общественном воспитании / К.Д. Ушинский // Собрание соч. – М., Л. : Педагогика, 1998. – Т. 2. – С. 161.
5. Никонова М. Краеведение : учеб. пособие для высш. пед. учеб. заведений / М. Никонова. – М. : Издательский центр «Академия», 2009. – С. 7.

Бенце Н.С.

студентка,

*Гуманітарно-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету*

ЕЙДЕТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Вплинути на традиційний процес навчання, підвищити його ефективність, спрямувати на розвиток особистості учня можна за допомогою використання ейдетичної технології.

Що таке «ейдетика»? Ейдетика (від гр. eido – вид, вигляд) – образ звукових, тактильних та графічних асоціацій, а ейдетизм – «психологічна здатність відтворювати яскравий наочний образ предмета через тривалий час після припинення його дії на органи чуття» [4, с. 16].

Ейдетика – сучасний розділ прикладної психології, що займається дослідженням цієї дуже цікавої здібності (до речі, до цього здатні не тільки люди, а й тварини).

Вперше термін «ейдетика» використано науковцем Ігорем Матюгіним. Ним запропонована методика розвитку пам'яті та система навчально-ігрових завдань. Адже гра – це основний вид діяльності дітей [3, с. 58].

Методи навчання, які пропонує ейдетика, спираються на образне мислення дитини та відповідають законам природи. Ейдетика, сприяючи гармонійному розвитку обох півкуль, робить більш гармонійною і саму дитину. Вона стає більш працездатною, краще вчиться, пам'ять і здатність концентрувати увагу зростають. Як наслідок, сприйняття світу і оточуючих у дитини стає більш позитивним, а психіка стійкішою.

Ще одна важлива перевага ейдетичного навчання – дитина вчиться радісно. Радість навчання, так само, як і радість праці, робить дитину більш здоровою [1, с. 61].

Саме впровадження ейдетичних методів і прийомів сприяє підвищенню ролі розвивального аспекту навчання, що в свою чергу веде до успішного засвоєння знань, умінь та навичок учнями, дозволяє їм психологічно комфортно та легко здобувати нові знання, отримувати задоволення від реалізації своїх здібностей. Насамперед використання ейдетичних прийомів розвиває пам'ять, уяву, творче мислення та вміння швидко і точно відтворити отриману інформацію. Тож учні мають можливість відчувати себе впевнено у вирі інформації, яку вони отримують під час навчання.

З одного боку методи ейдетики спонукають учнів до дослідницької творчої активності, створюють умови для усвідомлення ними матеріалу, узагальнення одержаних знань. Адже завдяки їй учень стає активним учасником процесу навчання.

З іншого боку методи ейдетики допомагають готувати дітей нового покоління, які вміють розмірковувати, спілкуватися, чути та слухати інших. При запровадженні цих методів знання засвоюються набагато краще, адже вони розраховані не на запам'ятовування, а на вдумливий, творчий процес пізнання світу, на постановку проблеми та її вирішення.

Розглянемо низку умов, які учителям треба врахувати, при впровадженні методів ейдетики, а саме:

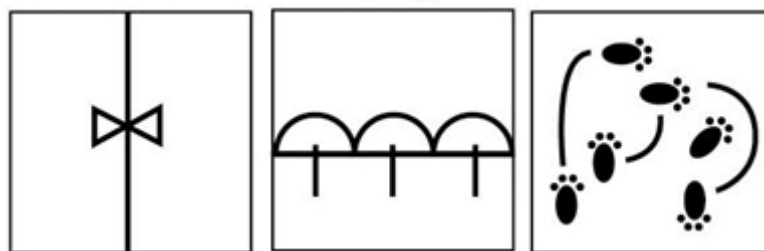
- виділити час та забезпечити можливості для застосування ейдетичних прийомів;
- дозволити учням вільно розмірковувати;
- приймати різноманітні ідеї та думки;
- сприяти активному залученню учнів до процесу навчання;

- забезпечити для учнів без ризикове середовище, вільне від негативної оцінки;
- підтримувати віру у кожного учня в його здатність породжувати свої судження;
- цінувати міркування учнів [2, с. 67].

Вищевказані умови дають вчителям можливість активізувати мислення, формувати цілі навчання, залучати учнів до плідного обговорення, мотивувати навчання учнів, активно залучати учнів до навчального процесу.

Методи ейдетики різноманітні: запам'ятовування слів (у тому числі й іноземних), запам'ятовування віршів, імен, цифр, прозових текстів тощо.

Разом з тим дуже добре сприяє розвитку асоціативного мислення використання друдлів. Друдли – це загадки-головоломки; малюнки про які неможливо чітко сказати, що це таке (Мал. 1).

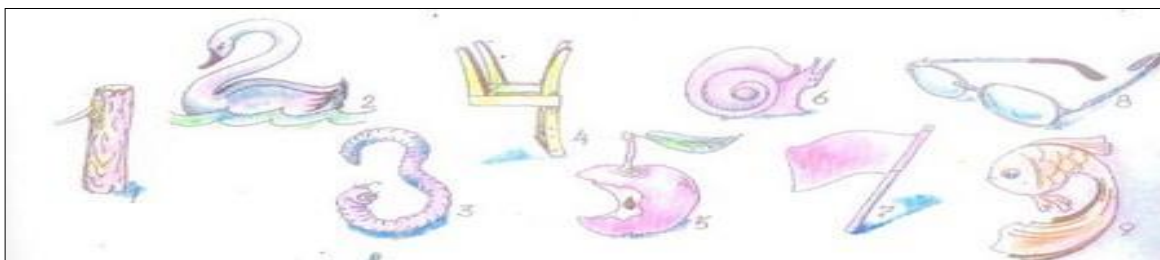
Мал. 1

Використання друдлів сприяє розвитку асоціативного та дивергентного мислення, пам'яті, вчить знаходити нестандартні підходи до різноманітних задач, допомагає у розвитку математичного мислення. Під час роботи з друдлами свою думку дитина має обов'язково обґрунтувати, що спонукає її до мовленнєвої діяльності [5, с. 48].

Дуже часто виникають питання: Як змусити дитину переказати текст, який складно уявити? Як навчити писати переказ близько до тексту чи швидко і легко запам'ятовувати вірші?

Молодшим школярам досить складно утримувати уявний образ без його підкріплення. Тому необхідно використовувати графічне зображення поняття – метод піктограм. Цей прийом використовується для збагачення словникового запасу, розвитку мовної активності. Для цього не обов'язково бути художником. Адже треба зобразити лише фрагмент потрібного предмета і головне пояснити це дітям. Піктограми подаємо чорно-білі, виходячи з міркувань, що відсутність кольору полегшує обробку інформації мозком [5, с. 48].

Діти легко за правилами ейдетики запам'ятовують цифри, перетворюючи їх на образ, який вони їм нагадують. Вивчення кожної цифри починається з магічних слів: «Уявіть собі!» (Мал. 2).

Мал. 2

Звичайно, не всі діти можуть з першого разу свідомо залучити свою уяву й перенестися у фантастичний простір. На перших етапах вчителю слід допомагати дітям, вчити уявляти, фантазувати, а потім тільки націлювати їх на те, що уявляти потрібно тільки кумедне, веселе, незвичне, пов'язуючи одне з одним у ланцюжок казкових подій.

Пам'ять дітей у молодшому шкільному віці дуже активна, і це потрібно використовувати. Не слід забувати, що основа пам'яті – уява. Від чого ж залежить розвиток уяви молодших школярів? Насамперед – від зацікавленості дитини. Яскраві образи, нестандартні порівняння зрозумілі дитині, запам'ятовуються набагато краще, ніж багаторазове повторювання незрозумілих понять. Фантазія дітей така унікальна, яскрава, часом відкривається з несподіваного боку, змушуючи вирувати нашу уяву. Та й кілька хвилин на уроці здорового, доброго гумору підвищують бажання працювати як учителя так і учня.

Зрештою методи ейдетики дають змогу створити навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це дає змогу учням формувати характер, розвивати світогляд, логічне мислення, зв'язне мовлення; виявляти і реалізувати індивідуальні можливості. При цьому навчально-виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; мають змогу зробити «відкриття», формують свої власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів, навчаються співробітництву. Впровадження ейдетичної технології вимагає від вчителя часових, інтелектуальних і матеріальних зусиль.

Таким чином, використання методів ейдетики в навчанні найкраще реалізовує особистісно-орієнтоване навчання, допомагає вчителеві співпрацювати з усім класом, з кожним учнем і учням між собою.

Список використаних джерел:

1. Беседіна А. Вплив методів і завдань ейдетики на розвиток особистості учня / А. Беседіна // Рідна школа. – 2009. – № 2–3. – С. 61–62.
2. Кузнєцова О.М. Методи ейдетики на уроках / О.М. Кузнєцова // Розкажіть онуку. – 2006. – № 17–18. – С. 66–68.
3. Кузнєцова О.М. Як краще навчити дитину за допомогою методів ейдетики / О.М. Кузнєцова // Розкажіть онуку. – 2007. – № 4. – С. 57–62.

4. Пащенко О. Ейдетика – що це? / О. Пащенко // Дошкільне виховання – 2008. – № 11. – С. 16–17.

5. Приходченко А. Метод ейдетики як розвивальна технологія / А. Приходченко // Початкова школа. – 2013. – № 3. – С. 48–50.

Бесшапошникова Т.В.

викладач;

Шкільнік С.Я.

викладач,

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

**ОПАНУВАННЯ ПРОЦЕСОМ ДОБОРУ НА СЛУХ
АКОМПАНеМЕНТУ ЯК НЕВІД'ЄМНОГО КОМПОНЕНТА
ФАХОВОЇ ПРИДАТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Сучасна вища мистецька педагогіка орієнтується на оптимізацію професійної компетентності та розвивально-продуктивний підхід до освітнього процесу. В наш час зростають вимоги до вищих навчальних закладів щодо педагогічної майстерності майбутніх учителів. Музично-естетичне виховання є невід'ємною частиною духовної культури дітей метою якого є формування естетичного досвіду та емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва. В цій площині професійна діяльність вчителя музичного мистецтва є однією з найважливіших проблем сучасної педагогіки. Від того, яким буде сучасний вчитель-музикант, як він діятиме, чи буде в змозі враховувати вимоги суспільства, передової теорії і практики педагогічної освіти, залежить рівень освіченості, вихованості й загальної культури підростаючого покоління. Специфіка фахової діяльності педагога-музиканта передбачає професійне володіння музичним інструментом. Не применшуючи ролі аудіоносіїв слід визначити, що лише володіючи технікою гри, вмінням самостійно опрацювати новий твір, оптимізувати його для певної аудиторії, вільно орієнтуватися у фактурі акомпанементу, вміти добирати на слух, можна охопити достатню кількість музичних творів. Учитель, який гарно володіє музичним інструментом, співає під власний акомпанемент, є хорошим прикладом для своїх вихованців. Вимоги до навчальних програм циклу професійної і практичної підготовки студентів передбачають такі види діяльності, як опрацювання та трансформування дитячої пісенної літератури, що є невід'ємною частиною професійної діяльності вчителя музичного мистецтва та організатора дитячого вокально-хорового колективу. В системі підготовки вчителів музичного